

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa R. D.
przeciwko Syndykowi Masy Upadłości [...] Kopalni [...] Spółki Akcyjnej w W.
o odprawę, nagrodę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 7 czerwca 2016 r., sygn. akt XXI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację Syndyka Masy Upadłości [...] Kopalni [...] S.A. w W. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 20 stycznia 2016 r., którym zasądzono od pozwanego na rzecz R. D. odsetki ustawowe za opóźnienie w wypłacie odprawy i nagrody.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 230 w związku z art. 342 Prawa upadłościowego przez ich błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że odsetki od należności stanowiących koszty postępowania upadłościowego nie podlegają zaspokojeniu w drodze zgłoszenia na listę wierzytelności, a *de facto* stanowią koszt postępowania upadłościowego i podlegają zaspokojeniu na tych samych zasadach, co należność główna, od której zostały naliczone. W ocenie skarżącego, taka wykładania doprowadziła do błędnej oceny, że odsetki od należności stanowiących koszty postępowania mogą być

dochodzone z pominięciem regulacji Prawa upadłościowego, a w konsekwencji - do naruszenia prawa procesowego polegającego na niezastosowaniu art. 386 § 2 w związku z art. 378 § 1 oraz w związku z art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., na podstawie którego pozew w zakresie należności ubocznych powinien być odrzucony, względnie na niezastosowaniu art. 386 § 2 w związku z art. 378 § 1 oraz w związku z art. 201 k.p.c. i nieprzekazania pozwu sędziemu-komisarzowi do rozpoznania w trybie zgłoszenia wierzytelności na zasadach określonych w Prawie upadłościowym.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono w pierwszej kolejności jej oczywistą zasadnością, gdyż należności uboczne w postaci odsetek od należności głównych stanowiących koszty postępowania upadłościowego, nie stanowią kosztu postępowania upadłościowego i powinny być zaspokajane w trybie zgłoszenia wierzytelności sędziemu-komisarzowi na zasadach określonych w Prawie upadłościowym, w piątej kategorii zaspokajania przewidzianej w art. 342 tego Prawa. W ocenie skarżącego, doprowadziło to do nieważności postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 1 k.p.c. (niedopuszczalność drogi sądowej), co uzasadniało zastosowanie przez Sąd drugiej instancji art. 386 § 2 w związku z art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga

kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność w zakresie błędnej kwalifikacji trybu dochodzenia odsetek, co miałyby - w ocenie skarżącego - prowadzić w swoich skutkach do nieważności postępowania i nieusprawiedliwionego uprzywilejowania tej należności co do kolejności jej zaspokajania w postępowaniu upadłościowym.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest stanowisko, że jeżeli wierzytelność powstała przed ogłoszeniem upadłości, a więc dotyczy upadłego podmiotu, to właściwa jest droga postępowania upadłościowego. Jeżeli zaś wierzytelność powstała po ogłoszeniu upadłości, czyli w stosunku do masy upadłości (jak w sprawie, w której wniesiona została niniejsza skarga kasacyjna), to właściwa jest droga procesu. Takie zapatrywanie wskazuje, że brak jest przeszkód do rozpoznania w procesie roszczenia obejmującego należne odsetki od wierzytelności powstałej po ogłoszeniu upadłości (por. wyrok z dnia 28 sierpnia 2008 r., III CSK 102/08, LEX nr 5600573 i powołane w nim orzecznictwo). Wyrażany jest również pogląd, że należności zasądzone wyrokiem podlegają zaspokojeniu w trybie podziału z masy upadłości zgodnie z art. 204 i 205 Prawa upadłościowego z 1934 r. (obecnie art. 342 i następne Prawa upadłościowego z 2003 r. - por. wyrok z dnia 5 października 2004 r., I PK 483/03, OSNP 2005 nr 10, poz. 143).

Z tych względów nie może być uznany za trafny wywód skarżącego, że wydanie przez sąd w procesie cywilnym wyroku jest oczywiście równoznaczne z „uprzywilejowaniem jednej z należności co do kolejności jej zaspokajania w postępowaniu upadłościowym względem należności przysługujących innym wierzycielom”, a w konsekwencji - jego twierdzenie o nieważności postępowania z powodu niedopuszczalności drogi sądowej w zakresie zgłoszonego przez powoda roszczenia.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

